

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyed évre 1.50 korona, egyes szám ára 10 fillér.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. szám.

Nyitltér sora 40 fillér

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számítanak meg.

Miként egy emberé . . .

Miként egy emberé: váltva jóban rosszban, Országok, nemzetek sorsa — éppen olyan.

Legjobb óráiban is számíthat a bajra, Mert a sors kereke fordul jobbra balra.

De mégis! de mégis — mi most történt, eztet El nem hitte volna ez a nemes Nemzet!

Hogy áruló ellen duljon szent örökjén, S gyászvirág nyiljon ki — vérrel ázott földjén.

Ám legyen hát, legyen — lesz-mi lesz belőlünk, De szent örökünket el nem veszik tőlünk.

Amely nemzet lakott ezer évig itten, Arra ezt a földet — rá irta az Isten!

De hogy így esalódtunk jámbor, jó hitünkben, Egető, vad bosszu támadt a szívünkben:

Aki ellenünk jön — átok gaz fejére — Földünkre bugyogva — hulljon ki a vére!

. . . No, de nem is félünk, véd az Isten karja, S nem zászlónk rongya lesz — mely sebünk takarja.

Szenvedünk, vérezünk, nem lehet tagadni, De lesz babér bőven — sebünket takarni!

Tóthné-Munkácsy Eleonora.

Románia.

Harmadik éve, hogy harcban állunk és körül vagyunk véve ellenséggel, eddig mindig az igazság győzött. A már elfoglalt nagy területek igazolják, hogy dacára az újabb ellenségeknek, mint győzők allunk a világ előtt. Mindig és mindenkor a legyőzött, ki legyőzetését vagy nem akarja elismerni, vagy ismét felül szeretne kerülni, ismét segítségért folyamodik. Az entente érezve legyőzetését, a velünk szövetségben levő államokat igyekezett magának meghódítani. Először Olaszországot kapta segítségül. Egy évi hiabavaló erőlködése nem tudott minket győztes utunkban megállítani. Még Románia volt hátra s most azt is maga mellé véve, döntő csapat szeretne ránk mérni.

Románia, ki szintén szövetségünk volt, az ellenségeink mellé állva a szövetségi szerződést felrúgta. Orvul, rablók módjára megtamadott. Az entente ezen újabb segítsége sem fog célra vezetni, legfeljebb feláldozott ismét egy kis államot. Mit neki Románia, midőn Szerbia, Montenegró és Belgium elvesztése nem okoz különös fejfájást? Neki nem az ország kell, de szüksége van még új katonákra, kik az eddigi óriási hiányokat pótolni képesek. Ha azok is elvesztek? . . . akkor majd tovább gondolkoznak, hogy mitévők legyenek.

Románia, mely mindannyiszor, mikor mások harcban állottak, rabló módjára leselkedett s az adott pillanatban lecsapott és rabolt — az csak szégyene lehet a monarchianak, ha szövetségesei közé számítja. Örülünk kell, hogy megszabadultunk oly ország barátságától, ki csak nemrég igazán hős bolgár szövetségünk testéből akkor tépett egy darabot, mikor az ezer sebből vérzett. Bármelyik harcban levő ellenségünket (az olaszt kivéve) tiszteljük, hősiességét, kitartását és harcmódot bámuljuk és elismeréssel adózunk, de Romániát csak mint gyáva és alatomos embereket ismerjük. Harcképessége, katonás nevelése, hősiessége az összes államok között a legutolsó. Még a hitszegő olasz nemzet katonáiról is elismerjük, hogy jó és képzett katona, de Románia-

ról ezt még saját szövetségesei sem állítják. — Politikája mindig ketszínű volt. A mai arulás, a roman léleknek salakos aramlása mindannyiszor megmutatkozott, valahányszor az idő s helyzet a gyáva spekulációnak, az ortvamasnak kedvezett.

A központi hatalmak ma már oly félelmetes nagyság, hogy az ententének már a roman segítség sem használhat, amint nem használt az olasz sem. Erzik ezt a veszedelmet az entente diplomatai s ezért a romanok segítségével többet es jobbat várnak.

Az a roman, ki atlepte a határt, az többé vissza nem tér. Valamint a betoduló orosz sereg is legnagyobbreszt elpusztult, a Kárpátokat pedig ezer es ezer orosz hullá borította — valamint a szerb betoreskor a szerbek egy szalig elpusztultak, úgy a most nagy orom-rivalgas közt beözönló roman seregek sem latják többé viszont hazajukat. — Magyarország ezeréves multja fenyesen bizonyítja, hogy ennek az orszagnak feldarabolása lenetetlen. Minden kísérlet meddő maradt es az anyaföld dus terméseit az elesett ellenség vere adta. — Szentül hisszük, hogy rovid idon belül bekövetkezik az, ami Szerbiával, Montenegroval es Belgiummal történt. A bolgar es török csapatok alulról, — mi felülről annyira összeszorítjuk, hogy soha többé nem lesz alkalmatlan senkinek s megszabadulunk egy zsaroló rablóbandától. ki örökös rettegesben tartotta szomszédjait.

A kulturvilág egysége.

Ira dr. Glessweln Sándor.

Nehezen igazodik el a lapok olvasója, nemcsak minalunk, hanem talán még inkább a külföldön, két humanus torekvesnek a sorsa fölött, bar e mozgalmak az egész kulturvilágot érdeklik. De mindketőben egy szó fordul elő, melyet, mint legutóbbi országgyűlési tárgyalásainkból is lattunk, mi minden szegyen es kar nélkül ejthetünk ki, — de amelyről a francia hadügy-miniszter megis nemrégiben így szolott: "Aki a beke szót kiejti, azt rossz allampolgárnak tekintjük".

Semmi okunk sincs, hogy mi így gondolkozzunk es beszéljünk, — sot mi, mint a győzelem birtokosai, kötelességünknek is tartjuk a bekeről es pedig mint tartos bekeről beszélni.

Egyre azonban el lehet készölve mindenki, aki a beke szót ajkara vagy tollara veszi, arra t. i. hogy az egyik oldalról is, felre fogjak magyarázni. Nem tesz semmit. Én magam is úgy jártam, hogy valamely cikkem miatt egyik nemet lap francia barátának nyilvanított, míg a párisi Temps azt fogja ram, hogy pour le roi de Prusse dolgozom. Így tehát nem lehet csodálni, hogy a tervezett, de egyelőre elhalasztott berni tanulmányi kongresszusról es a Ford-fele békeexpedicio sorsáról a legkülönbozőbb hírek terjedtek el.

A berni kongresszus ügye most már tisztázódott. Igaz, hogy egy izben el kellett halasztani, — egyrészt, mert az amerikai kongresszmenek előbb nem jöhettek, de másrészt, mert a svajci határ ideiglenesen el volt zárva. Ez utóbbi oknál fogva még a végrehajtó tanács ülése sem lehetett teljes. Én Feldkirchenben rekedtem meg, a németországi békeegyesület elnöke, Quidde tanár, bajor országgy. képviselő pedig Lindauban, bar mas ügyben utazók átjutottak a határon. A francia kormány pedig még a Svájból más semleges államokba (Spanyolország, Amerika) szant meghívókat sem továbbította.

Ha ezeket tudjuk, egy cseppet sem almlé-kodunk azon, hogy a Ford-fele expedicióra es annak egyes tagjaira vonatkozólag — s így nevezetesen kedves es agilis földink, Schwimmer Roza akciójáról — a legtarkabb híresztelések ropkódnak s hogy arról semmi hiteles hir nem jöhet ide. Hisz en Svajcbe nem küldhettem taviratot, hogy a szállóban megrendelt szobamat felmondjam. C'est laguerre. Ezen most nem változtathatunk, valamint azon sem, hogy maholnap alig utazhatunk hazánk határain tul. Mindezeket az apróbb kellemetlenségeket zugalódás nélkül elviseljük, mert tudjuk, hogy a kémek ellenőrzése a legnagyobb ovatosságot kívánja. De mindezek a dolgok veget ernek s azért mindaz, ami a fegyverek zöreje között a nemzetek kölcsönös megertése dolgában történt, nem fog minden eredmény nélkül elmúlni. S úgy látom, máshol is hasonlóképp gondolkoznak. Midőn en a mult év decembereben Münchenben distingvált közönség előtt arról a temáról beszéltem, a legnagyobb tetszést akkor arattam, mikor azt mondtam, hogy en azért most sem ketelkedem abban, hogy az amerikai A.B.C. államok (Argentinia, Brazilia, Cnile) szövetségének mintajara — bar 15 év előtt Argentinia es Cnile adáz harcban allott egymással — mi Európában tovább folytatjuk az alfabetát es megalkotjuk a D.E.F. államokat. (Nemetül beszéltem.)

Meggyőződtem, Nemetországban is úgy gondolkoznak, hogy nazaruk szerepte, jogainak védelme, ügyünk irant való aldozatkésztségünk nem tudja meg nekünk, hogy emberek legyünk es a jövőben is a kulturvilág egységére, az emberi testveriesseg kialakulasara törekedjünk. Minél nagyobb es biztosabb a mi győzelmünk, annal inkább kell éreznünk ezt a kötelességet. Ennek teljesítése nélkül — mondja Fr. W. Foester — a győzelmet el se tudnók viselni. A lerombolt hidakat a győztes fel hozza megint helyre es a nemzetek közt tatongó őr szintén ennek nemes kötelessége athidálni.

Midőn a hollandi Anti-Oorlog-Raad azon taradozott, hogy a neutralis államok allandó bizottsaga uljon össze, hogy így minden kinalkozó alkalmat felhasználhasson a kölcsönös megertes előkeszitesere, en az eszmet a legmelegbben üdvözöltem es leveletem e szavakkal zartam be: „Das Wirken und die Tätigkeiten dieser Konferenz wird in die Annalen der Weltgeschichte mit glanzenderen Buchstaben eingetragen sein, als die herrlichsten Waffentaten und Triumph".

Ugyanezt mondom bármely hasonló törekvésről, meg ha rögtön nem is ér célt s azt vélem, ezzel hazánk határait védő derék katonaink érdemeit nem kicsinylem le, — ellenkezőleg: ezzel honoralom azokat igazában. A hervadatlan győzelmű babér aze lesz, aki vegre valahara, az igazságszeretetet es jogerzet biztos talajara tamaszkodva, vegett vet annak az anarchisztikus állapotnak, mely a kulturegység külső leple alatt alaaknazta Európa erkölcsi alapjait. A nemzetek es államok között meg kell teremteni a szolidaritas erzetet; aki ettől elzárkózik es az emberiségtől szeparálja magát, a civilizáció ellensége, bármily magas fokon áll különben a műveltségnek.

Mindenki, aki az emberiség szolidaritása érdekében dolgozik, igazán hazafias munkát végez. Az igazi nemzeti gondolat az, amely minket az emberiséggel összeköt. Nemzeti érdekeink es jogaink védelme mellett nem feledkezhettünk meg az emberiség eszméjéről.

Szereteladományokat kér a Hadsegélyző Hivatal atvételi különítényne Budapest, IV., Váci-utca 38

